

Obsah

Předmluva	5
Úvod do problematiky	7
1. Sociální kontrola – vymezení	11
1.1. Pojem sociální kontroly	11
1.2. Sociální kontrola a sociální systém	15
2. Moc – médium kontroly	19
2.1. Pojem moci a jeho vymezení	19
2.2. Interakce práva a moci	23
2.3. Moc a legitimita	24
2.4. Moc a násilí	28
3. Koncepty sociální kontroly	31
3.1. Sociální kontrola z pohledu základních sociologických paradigmat	31
3.2. Sociální kontrola v tradiční, moderní a postmoderní společnosti	34
3.3. Právo jako nástroj sociální kontroly	41
3.4. Radikální přístup k sociální kontrole	43
3.5. Disciplinovaná společnost	45
4. Prostředky sociální kontroly	49
4.1. Socializace – univerzální prostředek sociální kontroly	49
4.1.1. Předpoklady socializace	54
4.1.2. Deviantní socializace, resocializace a sekundární socializace	59
4.2. Právní socializace a právní vědomí	60
4.3. Sociální role a sociální kontrola	62
4.4. Sociální kontrola a sociální typy osobnosti	65
5. Systémy sociální kontroly	68
5.1. Struktura sociální kontroly	68
5.2. Právo a neprávní normativní systémy jako jádro sociální kontroly	69
5.2.1. Sankce jako strategie nositelů systémů sociální kontroly	75
5.3. Společenské instituce a sociální kontrola	78
6. Sociální deviace a sociální kontrola	81
6.1. Sociální deviace – obecně	81
6.1.1. Klasifikace sociálních deviací a jejich prvky	82

6.2. Normalita a deviace	86
6.3. Přehled teorií sociální deviace	92
6.3.1. Vybrané sociologické teorie deviace	96
6.3.2. Nástin vývoje zkoumání problematiky sociální deviace a současné směřování teorií sociální deviace.	106
6.4. Sociální anomie jako ztráta kontroly	108
6.4.1. Pojem anomie	108
6.4.2. Anomie a současnost.	111
7. Kontrola kriminality jako krajní formy deviantního chování	114
7.1. Kontrola a prevence kriminality	116
7.2. Nástin teorií kriminality	118
7.2.1. Sociologické teorie kriminality a teorie sociální kontroly jako pokus o vysvětlení kriminality	120
7.3. Kritická kriminologie aneb kriminalitu vytváří orgány sociální kontroly	127
7.4. Sociální kontrola a ženská delikvence	129
8. Trest jako systém obranných mechanismů	134
8.1. Trest – obecně	134
8.2. Psychologické (psychoanalytické) a sociologické teorie trestu	137
8.3. Účel trestu	139
8.4. Vývoj vězeňství jako totální instituce	141
8.4.1. Nové formy v trestní justici	146
9. Problémy sociální kontroly a práva jako nástroje sociální kontroly	148
9.1. Aktivní a reaktivní sociální kontrola.	148
9.2. Kriminalizace, medicinalizace a neutralizace	151
9.3. Účel trestně právní kontroly	152
9.4. Tolerance v multikulturní společnosti	156
10. Některé současné tendence sociální kontroly	162
10.1. Sociální kontrola, modernita a postmoderní situace.	162
10.2. Kontrola v síťové společnosti.	168
10.3. Nástroje sociální kontroly.	171
Závěr	175
Literatura	180